

Lze v našich podmínkách vychovávat relativně vysoký počet kvalitních matematiků se širším rozhledem?

Jaroslav Smítal

Do roku 1990 bylo u nás vysokoškolské studium matematiky atraktivním oborem a přitahovalo mnoho talentovaných studentů s dobrou průpravou ze středních škol. Zejména proto, že tam bylo málo ideologie a mnozí studenti ani neměli možnost studovat jiný obor. Pak nastaly postupné změny k horšímu, známé i z jiných demokratických zemí.

Hlavní problémy:

- 1) Mnozí dobří matematicky erudovaní absolventi gymnázií studují raději atraktivní obory, jako medicínu či právo (což je pro společnost dobře).
- 2) Klesající úroveň vědomostí ze středoškolské matematiky.
- 3) Klesající populační křivka a financování škol podle počtu studentů, tedy tlak na snižování kvality; dobrou zprávou je, že by se to mělo od příštího roku změnit.
- 4) Dělené studium, Bc a NMg (v USA je koncipováno lépe než v Evropě).
K dokreslení situace lze uvést, že po roce 1990 byla zrušena mezinárodní Matematická soutěž vysokoškoláků, neboť problémy mají i jinde.

Možné řešení z pohledu Matematického ústavu v Opavě.

Jedná se o vědecký ústav, jehož rozpočet tvoří z větší části finance na vědu. Studentů, zejména v magisterských a doktorských programech, je málo.

- 1) Individuální péče o dobré studenty již od prvního ročníku Bc studia, svěřování jsou nejlepším pracovníkům.
- 2) Rozvíjení schopnosti řešit problémy, s důrazem na hloubku, nikoliv na rychlost jako u Matematické soutěže vysokoškoláků.

Výsledky: V nosném oboru, Matematické analýze, jsou studenti ústavu po MFF UK druzí nejspěšnější v obnovené soutěži SVOČ (letos se konal již 16. ročník a účastní se jí též studenti slovenských vysokých škol). Výmluvné je to, že všichni úspěšní opavští studenti byli či jsou studenty (bohužel dobíhajícího) pětiletého magisterského studia. Absolventi nacházejí dobré uplatnění, i v prestižních firmách (Microsoft, Seattle, USA).